

Różnorodność świata ptaków

II etap edukacyjny, klasa VI

Miejsce i czas realizacji zajęć

Sala lekcyjna/sala w ośrodku edukacji leśnej. 90 min.

Odniesienie do podstawy programowej

Cele kształcenia — wymagania ogólne:

I. Znajomość różnorodności biologicznej oraz podstawowych zjawisk i procesów biologicznych. Uczeń:

1) opisuje, porządkuje i rozpoznaje organizmy.

III. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych. Uczeń:

1) wykorzystuje różnorodne źródła i metody pozyskiwania informacji;

2) odczytuje, analizuje, interpretuje i przetwarza informacje tekstowe, graficzne i liczbowe.

VI. Postawa wobec przyrody i środowiska. Uczeń:

1) uzasadnia konieczność ochrony przyrody;

2) prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe:

12) ptaki – uczeń:

a) przedstawia różnorodność środowisk życia i cech morfologicznych ptaków,

b) dokonuje obserwacji przedstawicieli ptaków (zdjęcia, filmy, schematy, okazy naturalne w terenie itd.),

e) wyjaśnia znaczenie ptaków w przyrodzie i dla człowieka.

Odniesienie do podręcznika

Tajemnice przyrody kl.VI strony 132-136, epodreczniki.pl klasa VI rozdział Ptaki część 6 i 7.

Cel (ogólny) główny zajęć

Uczeń potrafi wymienić różne rodzaje ptaków (drapieżne, brodzące, śpiewające, nieloty, kaczkowate) i różnice między nimi.

Cele operacyjne szczegółowe

Uczeń:

Wiadomości

- potrafi rozpoznać wybrane rodzaje i gatunki ptaków (struś, pingwin, puchacz, bielik, bocian czarny, gęś gęgawa, kruk, wróbel),
- wie czym się różnią poszczególne grupy ptaków między sobą i dlaczego,

- wie jakie jest znaczenie ptaków w środowisku i gospodarce człowieka,
- interpretuje rysunki, schematy, wykresy i diagramy,
- sporządza tabele, proste schematy i wykresy na podstawie obserwacji,
- systematycznie zdobywa wiedzę,
- rozwija szacunek do otaczającej przyrody oparty na emocjonalnym związku z nią,
- rozwija swoje zainteresowania przyrodnicze i dociekliwość.

Metody pracy

- Podająca: pogadanka.
 Problemowa: burza mózgów, analiza danych.
 Praktyczna: obserwacja.

Formy pracy

Zbiorowa jednolita całą klasą, indywidualna, grupowa.

Środki dydaktyczne

Podręcznik Tajemnice przyrody klasa IV strony 132, 133, epodręcznik.pl klasa VI rozdział Ptaki, karty pracy (strony 58- 59), kartki papieru A1, flamastry.

Przebieg zajęć

Faza wstępna

- Wprowadzenie do tematu   Prowadzący prosi uczniów o otworzenie podręcznika na stronie 132 i tłumaczy temat lekcji.
- Postawienie problemu badawczego   Prowadzący pyta: czym różnią się ptaki między sobą i dlaczego?

Faza realizacyjna

Prowadzący rozdaje uczniom karty pracy. Analizuje z uczniami rysunki ptaków, budowę dziobów i nóg pytając w jakim środowisku żyją i czym się odżywiają. Po omówieniu sowi bielika uczniowie wypełniają zadanie 2 z karty pracy. Przy omawianiu czapli prowadzący pyta czy uczniowie pamiętają innego, lokalnie występującego ptaka o podobnie długich nogach? Przypomina bociana czarnego i kieruje uwagę uczniów na zadanie 4 z karty pracy.

Opowiada o ptakach brodzących (są to ptaki zazwyczaj duże, o długiej, giętkiej szyi i długich nogach, palce mają długie i giętkie przystosowanych do brodzenia w płytkiej wodzie na grząskich i zarośniętych obszarach. Pomimo długich nóg ptaki brodzące nie biegają, ale ostrożnie stawiają kroki. Potrafią dobrze latać i szybować. Dzięki wydzielinie gruczołu kuprowego

i pudrowi z piór puchowych pokrycie ciała ptaków jest czyste i suche. Część gatunków gnieździ się w koloniach, pisklęta są gniazdownikami. Rodzice karmią pisklęta zrzucając złowiony pokarm na brzeg gniazda lub prosto do dzioba. Żywią się rybami i niewielkimi kręgowcami). Następnie prowadzący dzieli klasę na dwie grupy, rozdaje każdej grupie dużą kartkę i flamastry. Jedna grupa ma wypisać rolę ptaków w środowisku, a druga w życiu człowieka. Następnie grupy prezentują swoje przemyślenia.

Faza podsumowująca

Prowadzący pyta czy w takim razie ptaki są pożyteczne i czy powinniśmy je chronić. Jak można chronić ptaki w naszej miejscowości?

Praca domowa

Zadania 1, 3, 5 z karty pracy.

Ewaluacja

Prowadzący pyta co było zupełnie nowe dla uczniów na zajęciach.